

Gjenbruk av bygg og anlegg

STEDSUTVIKLING

GJENBRUK

VERDISKAPING

INDUSTRIBYGG

Foto: Riksantikvaren

Rosegården teaterhus er et eksempel på et kulturhus som har vokst frem av et lokalt teater og musikkengasjement og representerer et møtested med mulighet til aktiviteter innen flere teaterrelaterte faggrener som lys, lyd, kostymer, dans og musikk. Lokalene leies også ut til utstillinger og private arrangement. I tillegg settes det opp en stor mengde eksternt produserte forestillinger her til glede for mange. Rosegården er et godt eksempel på en nøktern og god amatørscene hvor husets historiske kvaliteter er ivaretatt og integrert i virksomheten.

Foto: Riksantikvaren

Rosegården Teaterhus, Kristiansand

Rosegården Teaterhus ligger på Roligheden ved Kristiansand. Bygningen er et fint eksempel på stedstilpasset industriarkitektur i funksjonalistisk stil og har et for sin tid typisk balansert asymmetrisk formspråk. Bygget fremstår som originalt i pusset armert betong. De parkmessig opparbeidede utearealene og de naturgitte formasjoner er med på å slutte opp om bygningens karakter. De inngår også som et ledd i videreutviklingen av teaterhuset. I dag rommer bygningen Teaterhuset Rosegården, en scene for amatørteatergrupper og frie grupper, samt andre tilknyttede kulturfunksjoner.

Tomten ligger innenfor et regulert parkområde, og man etterstrebet derfor å gjøre bygningen så lite "fabrikkpreget" som mulig. Det opprinnelige funksjonspreget ble ivaretatt ved den første ombyggingen fra margarinfabrikk til tobakksfabrikk. Taket i produksjonshallen ble forhøyet og innvendige delvegger ble tatt bort, men byggets karakter ble bevart. Selve teatersalen ligger i den gamle produksjonshallen til Rosetobakken. Salen med 6 meters takhøyde har 130 faste seterader, i tillegg kan stoler plasseres foran. Her har Rosegården mellom tre og fire forestillinger månedlig – opp til 20 ulike produksjoner gjes- ter stedet i løpet av et år. Sporene etter tidligere tiders om- og påbygginger er markert i teatersalen og viser hvilke endringer i takhøyde som er foretatt i ombyggingen av bygget fra margarin- til tobakksproduksjon.

Innredningen i bygningens ulike rom har kommet til i flere faser og er dels gitt som gaver fra lokale entreprenører og virksomheter. Gulvet er en gave fra en parkettfabrikk, bardisken i kaféen stammer fra Kristiansands bokhandel og var tidligere informasjonsdisk – trappen som leder fra garderobeavdelingen i underetasjen og opp til scenen er 1/3 av Kristiansand Teaters gamle trapp. Teateret har eget snekkerverksted og øvrige tekniske rom som lys- og lydverk- sted til benyttelse, men gruppene som kommer hit har med seg egen scenografi og personale. Det pågår utvikling av underetasjen til kostymelager og ytterligere garderobes, i tillegg ønsker teateret å kunne bygge eget selskapslo- kale i underetasjen til benyttelse for spesielt inviterte etter premierer og lik- nende. Det er i dag en person ansatt i halv stilling, men det er ønsket om å utvide dette.

De største endringene i bygget skjedde i prosessen med å gjøre om bygget fra margarin- til tobakksfabrikk på begynnelsen av 60-årene. Det meste av den gamle "innmatten" ble fjernet for å gi rom til en relativt stor og da svært moder- ne maskinpark. Det lot seg gjøre fordi byggets bærende konstruksjoner lå i ytterveggene. I sin tid var fabrikk en av de mest moderne i Norge. Ved ombygging til teatervirksomhet ble takhøyden hevet med ytterligere 3 meter,

Foto: Riksantikvaren

samtidig ble taket isolert. For å tilfredsstille de branntekniske kravene ble det opprettet flere rømningsveier, ny utvendig trapp fra alle etasjene og laget flere brannsluser. I første etasje ble en av produksjonshallene bygget om til kostymelager, materiallager og garderobe for skuespillerne. I andre etasje ble en produksjonshall bygget om til kafe. Store deler av arbeidet er foretatt på frivillig dugnadsbasis av brukerne av huset.

Rosegården Teaterhus er et kulturbygg for Kristiansands amatørteatergrupper. Rosegården skal tjene sceneamatørene i Kristiansand på en mest mulig allsidig måte og fremme generell kulturell interesse i Kristiansand. Derfor arrangeres det også for eksempel utstillinger, konserter, kurs i dans og historie. Teaterhuset mottar en mindre årlig overføring fra kommunen, men ut over det fungerer huset som et rent forretningsforetagende.

I tillegg til kostymeverksted som gruppene kan bruke, har Rosegården også et kostymelager med kostymer som kan leies av teatergrupper, skoler og andre. Alle amatørteatergrupper og beslektede grupper kan bli medlem av Rosegården Teaterhus ved å betale en årlig medlemsavgift. Medlemmer får 50 % avslag på leie av lokaler samt en del andre goder.

Foto: Riksantikvaren

Foto: Riksantikvaren

Foto: Riksantikvaren

KILDER:

Thomas Gjestland, Rosegården
Johs. Seland: "O.P. Moe & Sønn",
Jubileumsskrift 1815–1965, s. 66-71

NYTTIGE ADRESSER:

Rosegården Teaterhus, Teglverksvei
48, p.b. 1588 Valhalla,
4688 Kristiansand
<http://www.rosegardenteaterhus.no>

LINKER:

post@rosegardenteaterhus.no